

Øget viden og anvendelse af trykkammerbehandling

Erik C. Jansen & Mads Klokke

STATUSARTIKEL

Dansk Flyve- og
Dykkemedicinsk Selskab

I en ny svensk undersøgelse har man påvist, at trykkammerbehandling er effektiv i behandling af diabetiske fodsår [1]. Trykkammerbehandling er således det eneste, som har en dokumenteret effekt i behandling af disse fodsår. Dette ses i forhold til, at Sundhedsstyrelsens medicinske teknologivurdering (MTV)-rapport om diabetiske fodsår viser, at der i Danmark årligt anvendes ca. trekvart mia. kr. på behandling af følgerne af diabetiske fodsår [2]. Af samme grund henvises stadig flere patienter til trykkammerbehandling.

Senfølger efter vellykket cancerbehandling er en konsekvens af bedre overlevelse. Strålebehandling medfører hos nogle af patienterne en reduktion af gennemblødningen i det bestrålede område. I årene efter behandlingen kan der opstå smerter, dysfunktion, sår dannelse og patologisk fraktur i det bestrålede område. I et amerikansk studie har man påvist, at trykkammerbehandling er effektiv i behandlingen af sene stråleskader i blødt væv [3]. I et dansk ledet multinationalt studie arbejder man på at analysere trykkammerbehandling af sen stråleskade på knoglevæv, således som det ses i forbindelse med strålebehandling af mundbundstumorer. Dette studie indeholder en MTV-rapport og delprojekter om muligheden for at reducere skader på spyttproduktionen med trykkammerbehandling.

Alvorlige og hurtigt spredende infektioner i subcutis medfører en betydelig morbiditet og mortalitet.

På Rigshospitalet er der udviklet et tværfagligt samarbejde, hvor kirurgi, intensiv terapi og trykkammerbehandling er bærende elementer. Her modtager man årligt ca. 50 patienter fra hele landet. Mortaliteten er ca. en fjerdedel af den forventede, og resultaterne har givet anledning til et nordisk samarbejde. Delelementerne i behandlingen er kirurgisk teknik, antibiotisk terapi, bakteriologisk diagnostik samt immunglobulin- og trykkammerbehandling. Disse delelementer vil blive belyst i prospektive kohortestudier med henblik på definitiv konklusion i et randomiseret studie.

Krigen i Afghanistan har givet nye erfaringer med anvendelse af trykkammerbehandling. En patient fik en svær skudlæsion i hjernen, og tre år efter ulykken ønskede patienten at få trykkammerbehandling. Både subjektivt og objektivt bedrede behandlingen patientens tilstand væsentligt. Efterfølgende er der blevet arbejdet med klinisk behandling, og et forskningsforum har fokus på at fastslå, om trykkammerbehandling kan være til nytte for patienter, som har lidt et betydeligt funktionstab på grund af en traumatisk hjernelæsion. Denne behandling vil da være et supplement til anden træning og terapi på et tidspunkt, hvor man normalt vil anse yderligere væsentlig bedring for at være usandsynlig. Enkelte andre soldater er blevet trykkammerbehandlet på grund af ekstremitetsskader efter eksplosionsulykker. Disse skader har erfaringsmæssigt vanskeligt ved at hele. Der er set en hurtigere heling af disse skader, når der er givet trykkammerbehandling som en del af den samlede indsats. Disse erfaringer indgår nu også i stillingtagen til behandling af andre patienter med højenergiskader.

KORRESPONDANCE: Erik C. Jansen, Anæstesi- og Operationsklinikken, HovedOrto-Centret, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø.
E-mail: erik.jansen@rh.regionh.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Löndahl M, Katzman P, Nilsson A et al. Hyperbaric oxygen therapy facilitates healing of chronic foot ulcers in patients with diabetes. *Diabetes Care* 2010;33:998-1003.
2. Sundhedsstyrelsen. Diabetiske fodsår. København: Sundhedsstyrelsen, Sundhedsdokumentation, 2011. Medicinsk Teknologivurdering 2011 nr. 13.
3. Clarke RE, Tenorio LM, Hussey JR et al. Hyperbaric oxygen treatment of chronic refractory radiation proctitis: a randomized and controlled double-blind crossover trial with long-term follow-up. *Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2008;72:134-43.

Siddende i trykkammeret trækker patienten vejret i ren ilt i en gennemsigtig hætte.